

Nr 1171

av fru Eriksson i Stockholm m. fl.
om ekonomiskt stöd till lekoteket på Blockhusudden.

Lekotek (ordet bildat av lekmaterial och bibliotek) är en verksamhet som omfattar aktiv rådgivning och hemlån av pedagogiskt lekmaterial och lekträning med en framatsyftande målsättning från den nivå där barnet befinner sig. Lekoteken har kommit till i första hand för barn med fysiska och psykiska handikapp. En stor del av hälsoavvikelser hos vuxna är sådana som borde ha kunnat förebyggas genom tidigare vidtagna, delvis ganska enkla åtgärder inom barnhälsovårdens ram. Även faktorer som kan tänkas förorsaka och försvåra utvecklings- och beteendeeavvikelser kan, om de tidigt uppspårsas, få en minskad skadeverkan. Barnstugeutredningen såg lekoteken som nödvändiga komplement till förskolan.

Det lekotek från vilket övriga i landet – nu uppemot ett femtiotal – växt fram och fått sina impulser är inrymt på Blockhusudden i Stockholm och bedriver sin verksamhet i nära samarbete med Karolinska sjukhusets barnklinik i dess habilitering av barn.

Lekoteket startade 1963 och finansierades ursprungligen genom Jerringfonden, Majblomman och en rad andra donatorer och har nu Svenska scoutförbundets stiftelse för psykiskt utvecklingsstörda barn som huvudman. 1972 utgick även statsbidrag med 100 000 kr. till en försöksverksamhet med det s. k. Boel-testet, som utarbetats på Blockhusudden.

Boel-testet är avsett att användas av sjuksköterskorna vid barnavårdscentralerna som en rutinkontroll på barnets mentala hälsa. Utbildning i testet sker genom samarbete med Karolinska sjukhuset på lekoteket. Sedan 1971 har Boel-testet (*Blicken orienterar efter ljud*) använts på 85 barnavårdscentraler i Stockholm och inom flera landsting. Om man vid ett sådant test hittar de uppmärksamhetssvaga barnen kan man hjälpa föräldrarna att själva hjälpa barnen till en utveckling före skolan.

För närvarande arbetar lekoteket på Blockhusudden efter följande fem huvudlinjer:

1. Individuell rådgivning i lekträning, varvid lekmaterial kostnadsfritt lånas ut och även hembesök görs när så är lämpligt.
2. Information om lektränings och tidigdiagnosens betydelse för yrkesverksamma, t. ex. inom barnmedicin och pedagogik i form av studiedagar och demonstrationer.
3. Kurser för barnavårdseentralsköterskor och distriktsköterskor i Boel-testets teori och praktik samt kontaktt träning av spädbarn.
4. Produktutveckling genom att på konstruktivt sätt söka i olika former påverka och samarbeta med företag som tillverkar, distribuerar

och säljer lekmaterial, avsett att även kunna användas för barn med handikapp.

5. Forskning för utveckling av hjälpmedel som kan bidra till att diagnostisera tidiga störningar hos barn och kommunikativa svårigheter.

Barnstugeutredningen ägnade lekoteken stor uppmärksamhet och framhöll att för att "lekoteken skall kunna fungera och arbeta tillfredsställande krävs ett nära samarbete med de olika organ som svarar för den uppsökande verksamheten av förskolebarn såsom barnavårdscentraler, barnavårdsnämnder/socialnämnder, habiliteringscentraler, barnkliniker, familjerådgivningsbyråer, handikapporganisationer osv. Detta samarbete är i dag väl uppbyggt kring Blockhusuddens lekotek." Barnstugeutredningen betonade också nödvändigheten av att den forskning som bedrevs på lekoteket fick ett starkt stöd.

För att säkerställa en fortsatt verksamhet och göra det möjligt att sprida modellen för samarbete mellan barnhälsovård, lekotek och kliniker måste lekoteket på Blockhusudden få ett säkrare ekonomiskt stöd antingen genom att övertagas av Karolinska sjukhuset och anknytas till dess barnklinik eller på annat sätt genom statliga driftbidrag och forskningsbidrag.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås

att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att lekoteket på Blockhusudden övertages av Karolinska sjukhuset eller att lekotekets verksamhet på annat sätt ekonomiskt tryggas genom statliga driftbidrag och forskningsbidrag.

Stockholm den 26 januari 1973

NANCY ERIKSSON (s)

FRIDA BERGLUND (s)

BLENDALJUNGBERG (m)

ERIK LARSSON (c)

i Öskevik

ANNA-GRETA SKANTZ (s)

LINNEA HÖRLÉN (fp)

CARL ERIC HEDIN (m)